

Чернівецький медичний коледж
Буковинського державного медичного університету
Кафедра медсестринства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник директора
з навчальної роботи
к.мед.н. Т.І.Бойчук
« 28 » 08 2019р.

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Основи охорони праці в галузі»

Курс – I
Спеціальність 223 Медсестринство
Галузь знань 22 Охорона здоров'я
Освітньо-професійна програма Сестринська справа
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

«Розглянуто»
Кафедра медсестринства
В.о. завідувача кафедри медсестринства
_____ к.мед.н. Новицька І.О.
Протокол № 2 від «27» серпня 2019 року

Чернівці 2019

Силабус дисципліни «Основи охорони праці в галузі»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Спеціальності 223 Медсестринство
Освітньо-професійної програми «Сестринська справа»
«27» серпня 2019 року – 28 с.

Розробники програми:

к.мед.н. Кузик Ф.В., к.мед.н. Новицька І.О., Настас Н.М.

Силабус розглянуто на засіданні кафедри медсестринства

Протокол № 2 від «27» серпня 2019 року

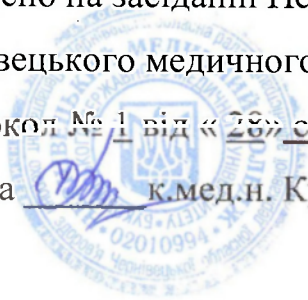
В.о. завідувача кафедри медсестринства І.О. к.мед.н. Новицька І.О.

Ухвалено на засіданні Педагогічної ради

Чернівецького медичного коледжу БДМУ

Протокол № 1 від «28» серпня 2019 року.

Голова Ф.В. к.мед.н. Кузик Ф.В.

1. Загальні відомості

Відомості про викладачів навчальної дисципліни.

Назва дисципліни	Основи охорони праці в галузі
Викладач	Настас Н.М., к.мед.н. Ташук І.В., Калмикова Н.І., магістр медсестринства Рошка В.М.
Контактний телефон	(0372)53-22-14
E-mail:	https://www.Chern_medcollege@ukr.net
Сторінка дисципліни в Інтернеті	https://www.medkol.cv.ua/sylabusy/ , http://medkol-moodle.net.ua/course/index.php?categoryid=23

2. Контактна інформація

Чернівецький медичний коледж БДМУ

Україна, 58001, м. Чернівці вул. Героїв Майдану, 60

Тел/факс: (0372)53-22-14

<https://www.medkol.cv.ua>

https://www.Chern_medcollege@ukr.net

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень, форма навчання	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів - 2	Галузь знань 22 Охорона здоров'я	Обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність 223 МЕДСЕСТРИНСТВО	Курс 1
Змістових модулів –2		Семестр 2
Загальна кількість годин – 60 год.		Лекції 16 год.
Кількість аудиторних годин – 28 год.	Ступінь вищої освіти бакалавр	Практичні заняття 12 год.
		Семінарські -
Кількість годин самостійної роботи студента – 32 год.	Форма навчання: денна	Самостійна робота 32 год.
		Індивідуальні завдання -
		Вид контролю: підсумковий модульний контроль

4. Політика навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи охорони праці в галузі» є обов'язковою для студентів спеціальності 223 Медсестринство.

Студент зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з дисципліни «Основи охорони праці в галузі».

Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації (наприклад, окрім випадків дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття);

- списування під час контролю знань заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів);

- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;

- дотримання правил внутрішнього розпорядку коледжу, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, пацієнтами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;

- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх заняттях: практичних заняттях, підсумковому модульному контролі є обов'язковим з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків за поважною причиною).

Політика дедлайну та відпрацювання здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно графіку відпрацювання та консультацій (окрім випадків з поважною причиною);

- відпрацювання пропущених занять з поважною причиною відбувається улюбий час зручний для викладача у т.ч. згідно графіку відпрацювання та консультацій;

- роботи, які здає студент з порушенням терміну без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від максимальної, наприклад тематична індивідуальна робота);

- перекладання підсумкового модулю з метою підвищення оцінки не допускається, окрім ситуацій передбачених Положенням про диплом державного зразка з відзнакою.

5. Порядок відпрацювання пропущених занять

Згідно Положення про порядок відпрацювання студентами пропущених занять та незадовільних оцінок» при кредитно-трансферній системі організації освітнього процесу в Чернівецькому медичному коледжу БДМУ:

- Пропуск лекції є з поважною (хвороба, участь у заходах спортивно-масового та культурно-просвітницького характеру, відрядження на олімпіаду або наукову студентську конференцію) та без поважною причиною. Засвоєння пропущеної теми лекції з поважною причиною перевіряється під час складання підсумкового модульного контролю. Пропуск лекції без поважною причиною відпрацьовується студентом через співбесіду, або презентацію пропущеної теми.

- Пропуск практичного заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує викладачеві згідно з графіком консультацій та відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять проводиться з відміткою на бланку дозволу. Дозвіл на відпрацювання пропущених занять з неповажних причин дійсний протягом календарного місяця.

- У випадку, коли студент не встигає відпрацювати пропущені з поважною причиною заняття до початку підсумкового контролю, він відпрацьовує їх і допускається до модульного контролю за спеціальним дозволом завідуючого відділення.

- При виникненні академічної заборгованості з будь-яких причин, 60% і більше від загальної кількості аудиторних годин з дисципліни або за семестр (студент отримав 70-119

балів), студент отримує незадовільну оцінку з можливістю повторного перескладання дисципліни.

- При виникненні академічної заборгованості з будь-яких причин, яка перевищує 65% від загальної кількості аудиторних годин з дисципліни або за семестр (студент отримав 1-69 балів), студент отримує незадовільну оцінку з обов'язковим повторним вивченням дисципліни.

6. Анотація до дисципліни

Дисципліна є базовою і відноситься до фахової підготовки здобувача вищої освіти спеціальності «Медсестринство».

У центрі уваги навчальної дисципліни «Основи охорони праці в галузі» перебуває система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, лікувально-профілактичних, гігієнічних і реабілітаційних заходів. Набуті знання, уміння та компетенцій дозволять зберегти власне життя та здоров'я медичних працівників, а також пацієнтів. Виховання культури безпеки спрямоване на забезпечення ефективного управління охороною праці в медичній галузі, створення сприятливих умов виробничого середовища і безпеки праці згідно з чинними законодавчими та нормативно-правовими актами для реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я медичних працівників.

7. Розподіл навчальних годин

Вид заняття / підсумкового контролю	Кількість годин
Лекції	16
Практичні заняття	12
Самостійна робота	32
Підсумковий модульний контроль	Модульний контроль
Всього годин/кредит ECTS	60 /2

8. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни є надання знань, умінь, здібностей для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці в закладах охорони здоров'я, формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях, формування у студентів відповідальної професійної компетентності, збереження та зміцнення здоров'я нації та першочерговість профілактичного напряму діяльності у сфері охорони здоров'я, формування у майбутніх фахівців відповідального ставлення до власного здоров'я та здоров'я пацієнтів, мотивації на здоровий спосіб життя.

Заклади охорони здоров'я являють собою зони підвищеного ризику, зумовленого впливом комплексу специфічних чинників у системі людина-середовище, які виникають під час проведення лікувального процесу. А це визначає специфічність як умов праці медичних працівників, так і якість внутрішньолікарняного середовища.

Основні завдання навчальної дисципліни спрямовані на досягнення результатів навчання:

- забезпечення збереження життя, здоров'я і працездатності медичних працівників у виробничих умовах шляхом застосування комплексу законодавчих, організаційних, інженерно-технічних, санітарно-гігієнічних, лікувально-профілактичних та інших заходів, виховання морально-етичних цінностей, профілактику виробничого травматизму та виникнення професійних і виробничо-обумовлених захворювань;

- виявлення наявності “прихованої” загрози захворюваності для професійної групи медичних працівників;
- навчання медичних працівників основам охорони та безпеки праці;
- досягнення усвідомлення кожним працівником необхідності забезпечення нешкідливих і безпечних умов праці;
- здійснення навчання та систематичного підвищення рівня знань медичних працівників з охорони праці, як основи безпеки праці та необхідної умови аналізу й оцінки небезпек для життя, здоров'я і професійної діяльності;
- навчання самостійно приймати рішення про вжиття термінових заходів;
- забезпечення захисту медичних працівників від дії шкідливих і небезпечних чинників їх виробничого середовища;
- зменшення збитків внаслідок втрати робочого часу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані **компетенції**:

Інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності в галузі медсестринства та в освітньому процесі, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетенції:

ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення

Здатність до планування, організації та управління

Спеціальні (фахові, предметні) компетенції:

СК 01. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній медсестринській практиці

СК 16. Здатність організовувати та управляти медсестринським структурним підрозділом (лідерство та менеджмент)

Здатність оцінювати вплив небезпечних та шкідливих чинників виробничого середовища, планування профілактичних та протиепідемічних заходів щодо професійних, виробничо обумовлених і внутрішньо лікарняних хвороб.

Здатність до використання теоретичних знань та практичних умінь при організації необхідного рівня індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

Студент повинен знати у результаті вивчення навчальної дисципліни:

- законодавчу та нормативну базу України про охорону праці;
- основні положення закону України про «Охорону праці»;
- основні принципи державної політики України в галузі охорони праці;
- заходи адміністративної та дисциплінарної відповідальності за порушення законодавства про охорону праці;
- галузеві програми поліпшення стану безпеки, гігієнічних умов праці та виробничого середовища;
- права та обов'язки працівників служби охорони праці;
- фізіологічну класифікацію видів трудової діяльності;
- характеристики основних класів умов праці;
- основні професійні шкідливості, що впливають на організм медичних працівників у процесі виконання професійної діяльності;
- професійні хвороби, що можуть виникати внаслідок негативного впливу шкідливих і небезпечних чинників праці;
- порядок розслідування нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на

виробництві;

- органи, заклади та особи, що залучаються до розслідування нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві;
- форми та зміст основних документів, що складаються під час розслідування, їх ведення та облік;
- вплив шкідливих та небезпечних чинників виробничого середовища, що діють на медичних працівників в окремих структурних підрозділах закладів охорони здоров'я;
- заходи та засоби щодо зменшення несприятливої дії виробничих чинників на організм медичних працівників в окремих структурних підрозділах закладів охорони здоров'я;
- порядок проведення медичних оглядів медичних працівників;
- основні принципи і підходи (стратегії) до забезпечення безпеки в закладах охорони здоров'я;
- правила безпечної експлуатації електрообладнання в закладах охорони здоров'я;
- основні засоби і заходи щодо забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту;
- особливості дотримання пожежної безпеки в закладах охорони здоров'я.

Студент повинен вміти:

- використовувати положення законів, нормативно-правових актів і нормативно-технічних документів у практичній діяльності під час виконання професійних функцій для створення здорових та безпечних умов праці;
- впроваджувати профілактичні заходи щодо запобігання професійних захворювань та професійних отруень, травматизму, аварій і пожеж;
- планувати заходи з охорони праці;
- впроваджувати і контролювати виконання перспективних, оперативних і поточних планів, наказів і розпоряджень органів управління установи з охорони праці;
- застосовувати основні форми організації та управління охороною праці медичних працівників;
- формувати культуру безпеки праці;
- виявляти, оцінювати, зменшувати ризики небезпечних подій;
- розробляти інструкції з питань охорони праці для медичних працівників;
- проводити навчання та перевірку знань з охорони праці;
- визначати клас умов праці;
- аналізувати та оцінювати шкідливі та небезпечні чинники виробничого середовища, що діють на медичних працівників під час виконання ними професійних обов'язків;
- аналізувати та оцінювати зміни в стані здоров'я медичного працівника, зумовлені впливом шкідливих та небезпечних чинників праці;
- розробляти заходи щодо раціоналізації режиму праці та відпочинку;
- пояснювати гігієнічні вимоги та правила з охорони праці медичного персоналу в різних структурних підрозділах закладів охорони здоров'я;
- організовувати заходи протипожежної та електробезпеки в закладах охорони здоров'я;
- організувати розслідування нещасного випадку на виробництві;
- визначити вимоги законодавчих і нормативних актів з охорони праці в межах функціональних обов'язків кваліфікаційного рівня «бакалавр»;
- визначити вимоги щодо навчання працівників з урахуванням їх функціональних обов'язків;
- оцінити відповідність санітарно-гігієнічних умов праці нормам;
- обґрунтувати раціональні методи нормалізації умов праці в конкретній виробничій ситуації;
- оцінювати небезпечні для життя та здоров'я ситуації та приймати рішення про вжиття термінових заходів;

- займатись медсестринським адмініструванням;
- приймати управлінські рішення, забезпечувати їх виконання підлеглими;
- забезпечувати виконання наказів та постанов за підпорядкуванням;
- підбирати медсестринські кадри, проводити аналіз та оцінку їх роботи;
- вести затверджену медичну обліково-звітну документацію зі своєї ділянки роботи;
- брати участь у розробці посадових та робочих інструкцій медичних працівників.

Форми та система забезпечення якості сформованих компетентностей та результатів навчання

Програмними результатами навчання, визначеними ОПШ Сестринська справа спеціальністю 223 Медсестринство є:

ПРН 18. Надавати екстрену долікарську медичну допомогу на підставі діагнозу гострого невідкладного стану, а також в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.

ПРН 19. Практикувати застосування ефективних поведінкових стратегій на індивідуальному/сімейному/суспільному рівнях для покращення стану здоров'я шляхом впливу на спосіб життя та заохочення до самостійного догляду індивідуальних осіб та сімей.

ПРН 20. Своєчасно та належно вести медсестринську документацію відповідно до чинного законодавства, використовуючи необхідні комп'ютерні технології, здійснювати моніторинг та аналіз документації.

Міжпредметні зв'язки(пререквізити):

- ретроспективні: основи екології та профілактичної медицини, безпека життєдіяльності, інфектологія, епідеміологія, анатомія людини та фізіологія людини, психологія, сестринська справа, медсестринство у внутрішній медицині, неврологія, психічне здоров'я;

- перспективні: клінічне медсестринство у внутрішній медицині, клінічне медсестринство в педіатрії, клінічне медсестринство в хірургії, клінічне медсестринство в професійній патології, менеджмент та лідерство у медсестринстві.

8. Короткий зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні питання охорони праці медичних працівників.

Стан охорони праці, виробничого травматизму та професійної захворюваності в Україні та у світі. Предмет, структура, зміст, мета курсу «Основи охорони праці в галузі». Класифікація шкідливих та небезпечних виробничих чинників.

Конституційні засади охорони праці в Україні. Законодавство України про охорону праці. Основні принципи державної політики України у галузі охорони праці. Гарантії прав працівників на охорону праці, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок, неповнолітніх, інвалідів. Обов'язки працівників щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці. Обов'язкові медичні огляди працівників певних категорій. Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці.

Соціальне страхування від нещасних випадків, професійних захворювань на виробництві.

Фінансування охорони праці. Основні принципи і джерела. Заходи і засоби з охорони праці, витрати на здійснення і придбання яких включаються до валових витрат.

Система державного управління охороною праці в Україні. Компетенція та повноваження органів державного управління охороною праці. Національна рада з питань безпечної життєдіяльності населення. Органи державного нагляду за охороною праці, їх основні повноваження і права. Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці.

Структура, основні принципи і органи управління охороною праці в організації. Служба охорони праці підприємства. Статус і підпорядкованість. Основні завдання, функції служби охорони праці. Структура і чисельність служб охорони праці. Права і обов'язки працівників служби охорони праці. Громадський контроль за станом охорони праці в організації.

Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці, їх обов'язки і права. Комісія з питань охорони праці підприємства. Основні завдання та права комісії.

Регулювання питань охорони праці у колективному договорі.

Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві.

Принципи організації та види навчання з питань охорони праці. Вивчення основ охорони праці у навчальних закладах. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників під час прийняття на роботу і в процесі роботи. Спеціальне навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки. Інструктажі з питань охорони праці. Види інструктажів. Порядок проведення інструктажів для працівників. Інструктажі з питань охорони праці для вихованців, учнів, студентів. Стажування, тренінг та допуск працівників до самостійної роботи.

Змістовий модуль 2. Спеціальні питання охорони праці медичних працівників.

Охорона праці медичного персоналу в різних структурних підрозділах в галузі охорони здоров'я. Зв'язок між станом здоров'я медичних працівників в окремих структурних підрозділах закладів охорони здоров'я та впливом небезпечних і шкідливих виробничих чинників.

Правила експлуатації та охорони праці у психоневрологічних та психіатричних лікарнях (відділеннях). Вимоги до влаштування та експлуатації території та основних приміщень психоневрологічних і психіатричних лікарень.

Характеристика та властивості шкідливих виробничих чинників, що можуть впливати на здоров'я медичних працівників даних структурних підрозділів.

Спеціальні заходи спрямовані на охорону праці персоналу, що обслуговує психічно хворих. Інструкція з техніки безпеки при роботі у психоневрологічних і психіатричних лікарнях (відділеннях).

Права пацієнтів, що перебувають на стаціонарному лікуванні у психоневрологічних і психіатричних лікарнях (відділеннях). Режим нагляду залежно від психічного стану хворого.

Особливості роботи персоналу в інфекційних, протитуберкульозних установах. Санітарно-гігієнічний режим. Вимоги охорони праці для медперсоналу.

Правила техніки безпеки під час роботи з інфікованим матеріалом та його знезараження. Засоби захисту персоналу під час роботи з ВІЛ-інфікованими пацієнтами.

Гігієнічні особливості умов праці та стану здоров'я медичних працівників санітарно-епідеміологічного профілю, працівників дезінфекційної справи, персоналу стоматологічної поліклініки і кабінетів.

Правила техніки безпеки та виробнича санітарія для персоналу під час роботи в фізіотерапевтичному кабінеті. Вимоги до приміщення. Допуск персоналу до роботи.

Дія електричного струму на організм людини. Електричні травми. Чинники, що впливають на наслідки ураження електричним струмом. Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом. Умови ураження людини електричним струмом. Ураження електричним струмом при дотику або наближенні до струмоведучих частин і при дотику до неструмоведучих металевих елементів електроустановок, які опинились під напругою. Напруга кроку та дотику. Безпечна експлуатація електроустановок: електрозахистні засоби і заходи. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

Основи пожежної профілактики. Законодавча і нормативно-правова база пожежної безпеки. Показники вибухо-пожежонебезпечних властивостей матеріалів і речовин.

Категорії приміщень за вибухо-пожежонебезпечністю. Класифікація вибухо-небезпечних та пожежонебезпечних приміщень і зон.

Система попередження пожеж. Система пожежного захисту. Система організаційно-технічних заходів. Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту. Пожежна сигналізація. Засоби пожежогасіння. Дії персоналу при виникненні пожежі. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах. Вивчення питань пожежної безпеки працівниками.

9. Календарно-тематичне планування

9.1. Темі лекційних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	Домашнє завдання	Дата
Модуль 1. Основи охорони праці в галузі				
Змістовий модуль 1. Загальні питання охорони праці медичних працівників.				
1.	Правові та організаційні основи охорони праці.	2	Конспект лекцій Охорона праці в медичній галузі : навч.-метод. посіб. / О.П. Яворовський, М.І. Веремей, В.І. Зенкіна та ін. – К. : ВСВ “Медицина”, 2015. – С. 4-23. 2.Охорона праці в лікувально- профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник / В.С. Тарасюк, Г.Б.Кучанська. – К.: ВСВ «Медицина», 2010. – С. 7-104.	Згідно розкладу занять
2	Гігієна та охорона праці в медичних закладах.	2	Конспект лекцій Охорона праці в медичній галузі : навч.-метод. посіб. / О.П. Яворовський, М.І. Веремей, В.І. Зенкіна та ін. – К. : ВСВ “Медицина”, 2015. – С. 208-215.	
3	Гігієнічна характеристика умов праці медичних працівників.	2	Конспект лекцій Охорона праці в медичній галузі : навч.-метод. посіб. / О.П. Яворовський, М.І. Веремей, В.І. Зенкіна та ін. – К. : ВСВ “Медицина”, 2015. – С. 23-68.	
4	Основи виробничої безпеки медичних працівників. Електротравми.	2	Конспект лекцій Охорона праці в медичній галузі : навч.-метод. посіб. / О.П. Яворовський, М.І. Веремей, В.І. Зенкіна та ін. – К. : ВСВ “Медицина”, 2015. – С. 176-194. 2.Охорона праці в лікувально профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник / В.С. Тарасюк, Г.Б.Кучанська. – К. : ВСВ «Медицина», 2010. – С. 113–123.	
Змістовий модуль 2. Спеціальні питання охорони праці медичних працівників.				
5	Охорона праці медичного персоналу в окремих структурних підрозділах ЛПЗ.	2	Конспект лекцій Охорона праці в медичній галузі : навч.-метод. посіб. / О.П. Яворовський, М.І. Веремей, В.І. Зенкіна та ін. – К. : ВСВ “Медицина”, 2015. – С. 68-99.	
6	Охорона праці медичного персоналу психоневрологічних і психіатричних лікарень та медичних працівників інфекційних та протитуберкульозних	2	Конспект лекцій Охорона праці в медичній галузі : навч.-метод. посіб. / О.П. Яворовський, М.І. Веремей, В.І. Зенкіна та ін. – К. : ВСВ “Медицина”, 2015. – С. 68-99. 2.Охорона праці в лікувально профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник / В.С. Тарасюк, Г.Б.Кучанська. –	

	лікарень.		К. : ВСВ «Медицина», 2010. С. 178 – 184,185-194.	
7	Гігієнічні особливості умов праці та стану здоров'я медичних працівників санітарно-епідеміологічного профілю, працівників дезінфекційної справи, персоналу стоматологічних поліклінік і кабінетів, фізіотерапевтичних кабінетів.	2	Конспект лекцій Охорона праці в медичній галузі : навч.-метод. посіб. / О.П. Яворовський, М.І. Веремей, В.І. Зенкіна та ін. – К. : ВСВ “Медицина”, 2015. – С. 68-99. 2. Охорона праці в лікувально профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник / В.С. Тарасюк, Г.Б.Кучанська. – К. : ВСВ «Медицина», 2010. С. 135-143,143-152, 205 –215.	
8	Пожежна безпека в лікувально-профілактичних закладах.	2	Конспект лекцій Охорона праці в медичній галузі : навч.-метод. посіб. / О.П. Яворовський, М.І. Веремей, В.І. Зенкіна та ін. – К. : ВСВ “Медицина”, 2015. – С. 194-208. 2. Охорона праці в лікувально профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник / В.С. Тарасюк, Г.Б.Кучанська. – К. : ВСВ «Медицина», 2010. – С. 223-258.	
Всього 16 годин				

9.2. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	Домашнє завдання	Дата
Модуль І. Загальні питання охорони праці медичних працівників.				
Змістовий модуль 1.				
1	Гігієна та охорона праці в медичних закладах.	2	Конспект лекцій Охорона праці в медичній галузі : навч.-метод. посіб. / О.П. Яворовський, М.І. Веремей, В.І. Зенкіна та ін. – К. : ВСВ “Медицина”, 2015. – С. 23-68, 68-99. 2. Охорона праці в лікувально профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник / В.С. Тарасюк, Г.Б.Кучанська. – К. : ВСВ «Медицина», 2010. – С. 23-68.	Згідно розкладу занять
2	Гігієнічна характеристика умов праці медичних працівників.	2	Конспект лекцій Охорона праці в медичній галузі : навч.-метод. посіб. / О.П. Яворовський, М.І. Веремей, В.І. Зенкіна та ін. – К. : ВСВ “Медицина”, 2015. – С. 23-68. 2. Охорона праці в лікувально профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник / В.С. Тарасюк, Г.Б.Кучанська. – К. : ВСВ «Медицина», 2010. – С. 113–123.	Згідно розкладу занять
Змістовий модуль 2. Спеціальні питання охорони праці медичних працівників.				
3	Охорона праці медичного персоналу психоневрологічних і	2	Конспект лекцій Охорона праці в медичній галузі : навч.-метод. посіб. / О.П. Яворовський, М.І.	Згідно розкладу занять

	психіатричних лікарень та медичних працівників інфекційних та протитуберкульозних лікарень.		Веремей, В.І. Зенкіна та ін. – К. : ВСВ «Медицина», 2015. – С. 68-99. 2.Охорона праці в лікувально профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник / В.С. Тарасюк, Г.Б.Кучанська. – К. : ВСВ «Медицина», 2010. – С. 178-184, 185-194.	
4	Гігієнічні особливості умов праці та стану здоров'я медичних працівників санітарно-епідеміологічного профілю, працівників дезінфекційної справи, персоналу стоматологічних поліклінік і кабінетів, фізіотерапевтичних кабінетів.	2	Конспект лекцій Охорона праці в медичній галузі : навч.-метод. посіб. / О.П. Яворовський, М.І. Веремей, В.І. Зенкіна та ін. – К. : ВСВ «Медицина», 2015. – С. 68-99. 2.Охорона праці в лікувально- профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник / В.С. Тарасюк, Г.Б.Кучанська. – К. : ВСВ Медицина», 2010. – С. 135-143,143-152, 205 –215.	Згідно розкладу занять
5	Пожежна безпека в лікувально-профілактичних закладах.	2	Конспект лекцій Охорона праці в медичній галузі : навч.-метод. посіб. / О.П. Яворовський, М.І. Веремей, В.І. Зенкіна та ін. – К. : ВСВ «Медицина», 2015. – С. 194-208. 2.Охорона праці в лікувально профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник / В.С. Тарасюк, Г.Б.Кучанська. – К. : ВСВ «Медицина», 2010. – С. 223-258.	Згідно розкладу занять
6	Підсумковий модульний контроль	2	Конспект лекцій Охорона праці в медичній галузі : навч.-метод. посіб. / О.П. Яворовський, М.І. Веремей, В.І. Зенкіна та ін. – К. : ВСВ «Медицина», 2015. – 208 с. 2.Охорона праці в лікувально профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник / В.С. Тарасюк, Г.Б.Кучанська. – К. : ВСВ «Медицина», 2010. – 488 с.	Згідно розкладу занять
Всього 12 год.				

9.3. Теми самостійної роботи студентів

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	Домашнє завдання	Дата
1.	Інструктажі з охорони праці та техніки безпеки.	4	Опрацювати теоретичний матеріал, підготувати доповідь, презентацію або повідомлення згідно теми самостійної роботи	Згідно розкладу занять
2	Особливості дії електричного струму на організм людини.	4	Опрацювати теоретичний матеріал, підготувати доповідь, презентацію або повідомлення згідно теми самостійної роботи	Згідно розкладу занять
3	Оцінка параметрів мікроклімату та їх вплив на організм працюючих.	4	Опрацювати теоретичний матеріал, підготувати доповідь, презентацію або повідомлення згідно теми самостійної роботи	Згідно розкладу занять
4	Техніка безпеки при роботі з інфікованим	4	Опрацювати теоретичний матеріал, підготувати доповідь, презентацію або	Згідно розкладу

	матеріалом.		повідомлення згідно теми самостійної роботи	занять
5	Використання засобів індивідуального захисту.	4	Опрацювати теоретичний матеріал, підготувати доповідь, презентацію або повідомлення згідно теми самостійної роботи	Згідно розкладу занять
6	План евакуації при пожежі.	4	Опрацювати теоретичний матеріал, підготувати доповідь, презентацію або повідомлення згідно теми самостійної роботи	Згідно розкладу занять
7	Протипожежний режим території.	4	Опрацювати теоретичний матеріал, підготувати доповідь, презентацію або повідомлення згідно теми самостійної роботи	Згідно розкладу занять
8	Інструктажі з пожежної безпеки.	4	Опрацювати теоретичний матеріал, підготувати доповідь, презентацію або повідомлення згідно теми самостійної роботи	Згідно розкладу занять
Всього 32 год.				

9.4. Темі індивідуальних навчально-дослідних завдань (пошукові, дослідницькі й аналітичні роботи)

1. Аналіз законодавчої бази у сфері охорони праці в медичній галузі, гігієни праці та промислової безпеки, як запоруки збереження найціннішого в світі – людського життя.

2. Характеристика та аналіз впливу комплексу несприятливих професійних факторів виробничого середовища та трудового процесу.

3. Аналіз статистики професійних захворювань у галузі охорони здоров'я.

4. Кореляція умовами праці в галузі охорони здоров'я з тенденцією до зменшення кількості випадків профзахворюваності серед медичних працівників.

5. Аналіз захворюваності медичних працівників різних профілів та спеціальностей.

6. Аналіз та порядок встановлення зв'язку професійного захворювання з умовами праці.

7. Характеристика професійної захворюваності медичного персоналу обумовленої впливом хімічних виробничих чинників. Аналіз та оцінка профілактичних заходів.

8. Характеристика професійної захворюваності медичного персоналу обумовленої впливом біологічних виробничих чинників. Аналіз та оцінка профілактичних заходів.

9. Характеристика професійної захворюваності медичного персоналу обумовленої впливом фізичних виробничих чинників. Аналіз та оцінка профілактичних заходів.

10. Організація та проведення попередніх медичних оглядів та допуску до роботи осіб, що мають медичні протипокази до роботи в певних структурних підрозділах ЛПЗ.

11. Організація та контроль за проведенням профілактичних заходів у лікувально-профілактичних закладах. Первинна, вторинна та третинна профілактика захворювань.

12. Аналіз важкості та напруженості трудової, професійної діяльності медичних працівників. Умови переведення працюючих з певними порушеннями їх здоров'я на полегшені види роботи, призначення лікувально-профілактичного харчування, диспансерного обслуговування, санаторно-курортного лікування, реабілітації.

13. Методи оцінки психологічного здоров'я, режиму дня, навчання, праці, особистої гігієни, режим харчування членів колективу. Використання природних факторів та комплексу методів і засобів загартування організму з метою профілактики професійної патології у медичних працівників.

14. Рекомендації та розпорядження по використанню методів і засобів профілактики внутрішньолікарняних інфекцій, інфекцій та інвазій серед медичних працівників.

15. Методи та засоби проведення санітарно-просвітньої роботи серед медичного персоналу, серед хворих з метою створення здорових та безпечних умов праці.

16. Аналіз ергономічних і фізіологічних показників важкості та напруженості праці медичних працівників.

17. Характеристика факторів виробничого середовища та соціальних умов, що можуть впливати на здоров'я медичного персоналу.

18. Вивчення закономірностей впливу факторів та умов виробничого середовища на організм медичних працівників.

19. Наукове обґрунтування та розробка гігієнічних нормативів, правил та заходів щодо максимального використання позитивно впливаючих на організм людини факторів навколишнього середовища.

20. Використання в практиці охорони здоров'я гігієнічних рекомендацій, правил, нормативів, перевірка їх ефективності та вдосконалення.

21. Прогнозування санітарної ситуації на найближчу та віддалену перспективу з урахуванням планів розвитку закладу з метою оптимізації умов праці та профілактики профпатології.

22. Визначення відповідних проблем у сфері охорони праці в закладах охорони здоров'я та наукова розробка профілактичних заходів.

23. Фінансування галузі охорони здоров'я на сучасному етапі. Стаття 19 Закону України "Про охорону праці".

Індивідуальна робота студентів передбачає:

1. Виступи на навчальній практиці, засіданні науково-студентському гуртку.
2. Участь у наукових конференціях.
3. Створення фільмів, презентацій.
4. Публікація матеріалів в журналах (тези, статті) тощо.

10. Методи контролю

При оцінюванні роботи студента протягом семестру враховується наступне:

- відвідування занять;
- активна та продуктивна участь на навчальній практиці;
- вивчення базової та додаткової літератури;
- своєчасна здача завдань самостійного опрацювання, індивідуальної роботи, змістових та підсумкового модулів.

Методи оцінювання:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

Методи письмового контролю: письмовий тестовий контроль, підсумковий модульний тестовий контроль, розв'язування типових та нетипових клінічних завдань (клінічне ситуаційне компетентісне завдання).

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз, виступ з доповіддю, виконання презентації за темою, самостійного опрацювання, виконання індивідуального дослідного завдання, відпрацювання та демонстрація практичних навичок.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу на навчальній практиці (опитування за темою, виконання самостійної роботи, відпрацювання практичних навичок, вирішення ситуаційних задач та завдань, тестування).

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом на практичному занятті, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;

- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

11. Оцінювання обов'язкової дисципліни «Обстеження та оцінка стану здоров'я людини» є рейтинговим та визначається з урахуванням поточної освітньої діяльності студента (з урахуванням тем самостійної роботи та ІНДР) та результатів підсумкового модульного контролю.

Критерії оцінювання (розподіл балів, які отримують студенти) з дисципліни «Основи охорони праці в галузі»

Критерії оцінювання визначаються за національною шкалою – «5», «4», «3», «2» та шкалою ECTS – A, B, C, D, E, FX, F (Табл.1 -5).

Таблиця 1.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>Сума балів за всі види освітньої діяльності</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка за національною шкалою модульного контролю</i>
180 – 200	A	відмінно
165 - 179	B	добре
150 - 164	C	
135 - 149	D	
120 - 134	E	задовільно
70 - 119	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 69	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 2.

Уніфіковані критерії оцінювання навчальних досягнень, знань та вмінь студентів (відповідь на практичному занятті, підсумкового модульного контролю).

5 (відмінно)	A	Виставляється у випадку, коли студент знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпано точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності.
4,5 (дуже добре).	B	Студент має ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці, але може допустити деякі неточності, окремі помилки в формулюванні відповідей.
4 (добре)	C	Виставляється за умови, коли студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематизовано, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках.
3,5 (більш ніж задовільно)	D	Виставляється студентові на основі його знань всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Студент спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти

		відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.
3 (задовільно)	E	Студент має прогалини в знаннях з теми. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні.
2 (незадовільно)	FX	Студент має фрагментарні знання з теми. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал.
1 (незадовільно)	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, відмовляється відповідати.

Таблиця 3.

СХЕМА розподілу балів при оцінюванні семестрової успішності в балах ECTS

Модуль 1. Основи охорони праці в галузі					
	<i>№ заняття</i>	<i>«відмінно»</i>	<i>«добре»</i>	<i>«задовільно»</i>	<i>«незадовільно»</i>
<i>Змістовий модуль 1</i>	1	22-20	19-15	13-11	0
	2	22-20	19-15	13-11	0
<i>Всього змістовий модуль 1</i>		44-40	38-30	26-22	0
<i>Змістовий модуль 2</i>	3	22-20	19-15	14-12	0
	4	22-20	19-15	14-12	0
	5	22-20	19-15	14-12	0
<i>Всього змістовий модуль 2</i>		66-60	57- 45	42-36	0
<i>Всього поточна успішність</i>		120-100	95-75	68-58	0
<i>ІНДС</i>		12-10-	12-10	12-10	0
<i>Модуль-контроль</i>	6	80	65	50	0
<i>Межі балів за шкалою ECTS</i>		200-180	179-150	149-120	119 і менше

Таблиця 4.

Критерії оцінювання результатів виконання та захисту індивідуальної роботи студента (в балах ECTS)

<i>№ критерію</i>	<i>Критерій рейтингової оцінки</i>	<i>Мах кількість балів ECTS</i>
1	Відповідність змісту виконаної роботи поставленому завданню та повнота його розкриття	5
2	Відповідність оформлення	2
3	Захист індивідуальної роботи: змістовність та глибина доповіді, повнота та логічність відповідей на запитання під час захисту	5
<i>Максимальна підсумкова оцінка</i>		12

Таблиця 5.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Показник		Характеристика
Відмінно	A	Запропонована студентом робота викладена в достатньому обсязі, оформлена згідно вимог, містить базовий теоретичний і практичний матеріал, нову та нетрадиційну інформацію з даного питання і пропозиції щодо її практичного застосування.

Добре	B	Запропонована студентом робота викладена в обсязі, що вимагається, оформлена згідно вимог, містить переважно базовий теоретичний і практичний матеріал, пропонуються фрагменти нової, нетрадиційної інформації
	C	Запропонована студентом робота викладена в необхідному обсязі, оформлена грамотно, включає базовий теоретичний та практичний вихід, але містить певні недоліки у висвітленні питання, яке досліджувалось
Задовільно	D	Робота містить базовий теоретичний та практичний матеріал, але не має практичного виходу. Виклад матеріалу неточний, присутні недоліки у висвітленні теми
	E	Робота містить базовий теоретичний та практичний матеріал, але тема розкрита неповністю. Виклад матеріалу неточний, присутні недоліки у висвітленні теми. Обсяг запропонованої роботи не відповідає вимогам
Незадовільно (бали не зараховуються)	FX	Робота базується на фрагментарних знаннях з курсу. Тема роботи не розкрита
	F	Робота не виконана, або студент відмовляється доповідати.

Поточні оцінки конвертуються у підсумкову як середня сума оцінок навчальної діяльності у бали ECTS відповідно до шкали перерахунку традиційних оцінок (середній бал з точністю до сотих) у рейтингові 120 балів. Максимальну кількість балів, яку може набрати студент за підсумковий модульний контроль, який складається з теоретичної і практичної частин – 80 балів.

Порядок оцінювання навчальних досягнень студентів у балах ECTS і порядок перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали ECTS показані у відповідних таблицях (Табл.6, Табл.7).

Таблиця 6. Універсальна шкала перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали (120 балів + 80) для дисциплін, що закінчуються підсумковим модульним контролем

Оцінка	Бали ECTS	Оцінка	Бали ECTS	Оцінка	Бали ECTS	Оцінка	Бали ECTS
5,00	120	4,04	97	3,08	74	2,12	51
4,96	119	4,00	96	3,04	73	2,08	50
4,92	118	3,96	95	3,00	72	2,04	49
4,87	117	3,92	94	2,96	71	2,00	48
4,83	116	3,87	93	2,92	70	1,96	47
4,79	115	3,83	92	2,87	69	1,92	46
4,75	114	3,79	91	2,83	68	1,87	45
4,71	113	3,75	90	2,79	67	1,83	44
4,67	112	3,71	89	2,75	66	1,79	43
4,62	111	3,67	88	2,71	65	1,75	42
4,58	110	3,62	87	2,67	64	1,71	41
4,54	109	3,58	86	2,62	63	1,67	40
4,50	108	3,54	85	2,58	62	1,62	39
4,46	107	3,50	84	2,54	61	1,58	38
4,42	106	3,46	83	2,50	60	1,54	37

4,37	105	3,42	82	2,46	59	1,50	36
4,33	104	3,37	81	2,42	58	1,46	35
4,29	103	3,33	80	2,37	57	3,42	34
4,25	102	3,29	79	2,33	56	1,37	33
4,21	101	3,25	78	2,29	55	1,33	32
4,17	100	3,21	77	2,25	54	1,29	31
4,12	99	3,17	76	2,21	53	1,25	30
4,08	98	3,12	75	2,17	52	1,21	29

Таблиця 7. Універсальна шкала перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали підсумкового модульного контролю (80 балів)

Оцінка	Бали ECTS	Оцінка	Бали ECTS	Оцінка	Бали ECTS	Оцінка	Бали ECTS
5	80	3,75	60	2,5	40	1,25	20
4,94	79	3,69	59	2,44	39	1,19	19
4,88	78	3,63	58	2,38	38	1,13	18
4,81	77	3,56	57	2,31	37	1,06	17
4,75	76	3,5	56	2,25	36	1	16
4,69	75	3,44	55	2,19	35	0,94	15
4,63	74	3,38	54	2,13	34	0,88	14
4,53	73	3,31	53	2,06	33	0,81	13
4,5	72	3,25	52	2	32	0,75	12
4,44	71	3,19	51	1,94	31	0,69	11
4,38	70	3,13	50	1,88	30	0,63	10
4,31	69	3,06	49	1,82	29	0,56	9
4,25	68	3	48	1,75	28	0,5	8
4,19	67	2,94	47	1,69	27	0,44	7
4,13	66	2,88	46	1,63	26	0,38	6
4,06	65	2,81	45	1,56	25	0,31	5
4	64	2,75	44	1,5	24	0,25	4
3,94	63	2,69	43	1,44	23	0,19	3
3,88	62	2,63	42	1,38	22	0,13	2
3,81	61	2,56	41	1,31	21	0,06	1

Загальна оцінка за підсумковий контроль 72-80 – «5»; 64-71 – «4»; 51-63 – «3», нижче 50 – «2», складається із тестового контролю – 80 балів).

При тестовому контролі мінімальна кількість балів – 38.

Сумарна мінімальна кількість балів за підсумковий контроль – 51 бал (3)

Отримана на основі національних оцінок рейтингова оцінка в балах ECTS(120 + 80) переводиться у європейські оцінки ECTS (A, B, C, D, F_X, F) (Табл. 1).

Загальна оцінка за підсумковий контроль 72-80 – «5»; 64-71 – «4»; 51-63 – «3», нижче 50 – «2», складається із тестового контролю – 80 балів. При тестовому контролі мінімальна кількість балів – 51.

Сумарна мінімальна кількість балів з підсумковий контроль – 51 бал (задовільно).

Отримана на основі національних оцінок рейтингова оцінка в балах ECTS(120 + 80)

переводиться у європейські оцінки ECTS (A, B, C, D, F_x, F) (Табл. 1).

12. Навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни

1. Робоча навчальна програма
2. Підручники, посібники (у т. ч. електронний варіант, www.MOODLE)
3. План конспект лекції (у т. ч. електронний варіант, www.MOODLE)
4. Методичні вказівки до практичного заняття
5. Методичні рекомендації СПРС (у т. ч. електронний варіант, www.MOODLE)
6. Навчально-методичне забезпечення:
 - Кейси тестових завдань (у т. ч. електронний варіант, www.MOODLE) для поточного і підсумкового оцінювання знань
 - Електронний банк тестових завдань КРОК Б (www.MOODLE, у т. ч. книжний варіант у кожного студента)
 - Кейси ситуаційних завдань та задач для поточного і підсумкового оцінювання знань (у т. ч. електронний варіант) та приклади розв'язування типових задач
 - Ситуаційні та тестові завдання (типові та нетипові) для модульного контролю
 - Кейси алгоритмів практичних дій з виконання практичних навичок (у т. ч. електронний варіант, www.MOODLE)
 - Індивідуальні завдання (у т. ч. електронний варіант, www.MOODLE)
 - Опорні конспекти лекцій
 - Комп'ютерні презентації, мультимедійні лекції (у т. ч. електронний варіант, www.MOODLE)
 - Ілюстративні матеріали
 - Навчальні таблиці, схеми
 - Методичні рекомендації «Зразки інструкцій з охорони праці»
 - Каталоги ресурсів

13. Перелік питань до підсумкового модуль-контролю

1. Поясніть сучасний стан охорони праці в Україні та закордоном.
2. Вкажіть суб'єкти і об'єкти охорони праці.
3. Охарактеризуйте загальні питання охорони праці в медицині.
4. Проаналізуйте правові основи охорони праці (Конституція України, Кодекс законів про працю, Закон України "Про охорону праці" тощо).
5. Перелічіть нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП): визначення, основні вимоги та ознаки. Структура НПАОП. Реєстр НПАОП.
6. Назвіть національні стандарти України з охорони праці. Система стандартів безпеки праці (ССБП). Санітарні, будівельні норми, інші загальнодержавні документи з охорони праці.
7. Назвіть акти з охорони праці, що діють в організації, їх склад і структура. Інструкції з охорони праці. Розробка та затвердження актів з охорони праці, що діють в організації.
8. Вкажіть види відповідальності посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці.
9. Охарактеризуйте соціальне партнерство як принцип законодавчого та нормативно-правового забезпечення охорони праці. Соціальний діалог в Європейському Союзі.
10. Охарактеризуйте міжнародні норми соціальної відповідальності. Стандарт SA 8000 "Соціальна відповідальність". Міжнародний стандарт ISO 26000 "Настанова по соціальній відповідальності".
11. Охарактеризуйте законодавчу основу Євросоюзу з питань охорони праці. Директиви ЄС з охорони праці. Рамкова директива 89/391/ЄС "Про введення заходів, що сприяють поліпшенню безпеки та гігієни праці працівників".
12. Вкажіть елементи системи управління охороною праці, міжнародний

стандарт OHSAS18001:2007.

13. Назвіть трудові норми Міжнародної організації праці. Конвенції та Рекомендації МОП. Основні Конвенції МОП в галузі охорони праці.

14. Як здійснюється міжнародне співробітництво в галузі охорони праці? Основні напрямки співробітництва. Організація об'єднаних націй. Всесвітня організація охорони здоров'я. Міжнародна агенція з атомної енергії. Міжнародна організація праці. Європейський Союз. 15. Охарактеризуйте охорону праці як невід'ємну складову соціальної відповідальності.

16. Як здійснюється державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці в Україні? Органи державного нагляду за охороною праці, їх основні повноваження і права. Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці.

17. Охарактеризуйте державну службу України з питань праці, її структура та функції. 18. Охарактеризуйте ризикоорієнтований підхід в оцінці потенційної та реальної небезпеки шкідливого впливу чинників виробничого середовища на здоров'я людини.

19. Методика виявлення, оцінки та зменшення ризиків небезпечних подій, управління якістю та формування культури безпеки.

20. Розгляньте колективний та трудовий договори як відображення законодавства з охорони праці. Закон України "Про колективні договори та угоди" та його зміст. Наказ Міністерства праці та соціальної політики України "Про затвердження форми трудового договору між працівниками і фізичною особою". Укладання трудової угоди за специфікою видів робіт та особливостями функціональних обов'язків. Регулювання питань охорони праці у колективному договорі. Прийняття на роботу за контрактом.

21. Перелічіть види відповідальності посадових осіб і працівників за порушення законодавства щодо охорони праці.

22. Перелічіть галузеві програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища. Положення про організацію системи управління охороною праці в галузі. Наказ МОЗ №268 від 30.09.94 "Про службу охорони праці системи Міністерства охорони здоров'я".

23. Назвіть структуру, основні функції і завдання управління охороною праці в медичних установах. Служба охорони праці лікувально-профілактичного закладу (ЛПЗ), її структура, чисельність, основні завдання і функції. Права і обов'язки працівників служби охорони праці.

24. Вкажіть основні завдання та права комісії з питань охорони праці в медичних установах. 25. Проаналізуйте планування заходів з охорони праці. Виявлення, оцінка та зменшення ризиків небезпечних подій, управління якістю і культура безпеки. Облік і аналіз показників охорони праці. Плани локалізації і ліквідації аварійних ситуацій і аварій.

26. Назвіть принципи організації, види навчання та перевірка знань з питань охорони праці. Інструктажі з питань охорони праці, їх види. Стимулювання охорони праці.

27. Проаналізуйте соціально-економічний ефект охорони праці медичних працівників. Назвіть основні положення Наказу МОН України № 563 від 01.08.2001 "Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах".

28. Дайте визначення поняттям гігієна та фізіологія праці, сформулюйте мету, задачі, методи досліджень.

29. Проаналізуйте дію небезпечних і шкідливих виробничих чинників.

30. Охарактеризуйте основні фізіологічні ознаки фізичної та розумової праці. Фізіологічні зміни, що відбуваються в органах і системах організму людини при виконанні праці.

31. Проаналізуйте працездатність людини, динаміку і причини її зміни протягом робочого дня.

Опишіть фізіологічну суть втоми, існуючі теорії і сучасне розуміння механізму її виникнення.

32. Вкажіть шляхи попередження розвитку втоми. Методика розробки раціональних режимів праці та відпочинку.

33. Дайте класифікацію праці медичних працівників. Охарактеризуйте психофізіологічні шкідливі та небезпечні чинники виробничого середовища та їх вплив на стан здоров'я медичних працівників.

34. Охарактеризуйте фізичні шкідливі та небезпечні чинники виробничого середовища та їх вплив на стан здоров'я медичних працівників.

35. Охарактеризуйте хімічні шкідливі та небезпечні чинники виробничого середовища та їх вплив на стан здоров'я медичних працівників.

36. Охарактеризуйте біологічні шкідливі та небезпечні чинники виробничого середовища та їх вплив на стан здоров'я медичних працівників.

37. Охарактеризуйте гігієнічні особливості умов праці та стану здоров'я медичних сестер різного профілю (хірургічного, терапевтичного, стоматологічного та ін.).

38. Охарактеризуйте особливості професійної та виробничо-обумовленої захворюваності медичних працівників.

39. Охарактеризуйте основні методи та критерії санітарно-гігієнічного оцінювання умов праці медпрацівників. Поняття про важкість, напруженість, шкідливість та небезпечність праці.

40. Охарактеризуйте методика оцінки роботи медичних працівників за критеріями "Гігієнічної класифікації праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу", затвердженої наказом МОЗ України 08.04.2014 №248.

41. Як проводиться атестація робочих місць за умовами праці. Мета, основні завдання та зміст атестації. Організація робіт та порядок проведення атестації робочих місць. Карта умов праці.

42. Вкажіть основний зміст Постанов Кабінету Міністрів України № 1232 від 30.11.2011 р. "Деякі питання розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві", №270 від 22.03.01 р. "Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру" та № 1662 від 8.11.2000 р. "Про затвердження переліку професійних захворювань".

43. Охарактеризуйте методика розслідування та обліку нещасних випадків на виробництві. Дайте визначення поняттям: травматизм, гострі та хронічні професійні захворювання і отруєння в медицині, методика їх обліку і розслідування.

44. Перелічіть заходи профілактики нещасних випадків, травматизму та професійних захворювань медичних працівників.

45. Проведіть аналіз гігієнічних вимог до проектування та забудови лікувально-профілактичних закладів.

46. Назвіть заходи щодо зниження фізичного та нервово-психічного перевантаження медичних працівників. Наукова організація праці в ЛПЗ. Раціональна організація робочого місця та меблів. Вкажіть основні шляхи запобігання виникнення втоми.

47. Дайте рекомендації щодо зменшення несприятливої дії фізичних чинників повітря на організм медичних працівників.

48. Охарактеризуйте вимоги до виробничого освітлення робочих місць медичних працівників.

49. Вкажіть вимоги до ультрафіолетового випромінювання, електромагнітних полів радіочастот та лазерного випромінювання на робочих місцях медичних працівників.

50. Дайте характеристику заходів щодо зменшення несприятливої дії хімічних чинників на організм медичних працівників. Шляхи попередження забруднення повітря робочої зони шкідливими хімічними речовинами.

51. Охарактеризуйте заходи профілактики шкідливого впливу біологічних чинників.

Санітарно-гігієнічний та протиепідемічний режим лікарні.

52. Вкажіть методи і засоби здійснення заходів щодо гігієнічного виховання та санітарної освіти медичних працівників.

53. Назвіть сучасні вимоги до засобів індивідуального захисту і робочого одягу медичних працівників.

54. Охарактеризуйте організацію повітрообміну в приміщеннях ЛПЗ, вентиляція.

55. Охарактеризуйте охорону праці медичного персоналу в окремих структурних підрозділах ЛПЗ (операційному блоці, радіо діагностичних підрозділах, фізіотерапевтичних кабінетах тощо), основні нормативні документи, що регламентують ці питання.

56. Охарактеризуйте основи організації охорони праці персоналу у санітарно-гігієнічній галузі. Назвіть норми робочого часу для працівників закладів та установ охорони здоров'я.

57. Охарактеризуйте охорону праці у вищих медичних навчальних закладах. Назвіть гарантії прав працівників на охорону праці, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці, обов'язки працівників щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці.

58. Проаналізуйте організацію та проведення медичних оглядів медичних працівників. Як здійснюється профілактика внутрішньолікарняних інфекцій як складова охорони праці в медицині?

59. Вкажіть можливі шляхи потрапляння біологічного матеріалу від ВІЛ-інфікованого в організм медичного працівника. Поняття про “виробничу аварію” та екстрене звернення до Центру СНІДу/Інституту інфекційних захворювань.

60. Назвіть основні положення Закону України “Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ” та Закону України Про затвердження Загальнодержавної цільової соціальної програми протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2014-2018 роки № 1708- VII від 20.10.2014.

61. Назвіть основні положення Наказів МОЗ України № 955 від 05.11.2013 “Порядок проведення екстреної постконтактної профілактики ВІЛ-інфекції у працівників при виконанні професійних обов'язків”, № 148 від 17.03.2015 “Про затвердження Порядку підтвердження зв'язку зараження ВІЛ-інфекцією з виконанням працівником своїх професійних обов'язків”, № 955 від 05.11.2013 “Про затвердження нормативно-правових актів щодо захисту від зараження ВІЛ-інфекцією при виконанні професійних обов'язків” та інших.

62. Охарактеризуйте вірусні гепатити, як потенційну небезпеку для медичних працівників. Профілактика інфікування вірусами гепатиту та імунопрофілактика при контакті із біологічними матеріалами хворого на гепатит.

63. Проаналізуйте та оцініть можливість інфікування вірусами гепатитами медичних працівників.

64. Охарактеризуйте поширеність туберкульозу в Україні та світі. Потенційна професійна небезпека для медичних працівників. Назвіть заходи профілактики зараження туберкульозом медичних працівників. Закони України “Про протидію захворюванню на туберкульоз”, “Про затвердження Загальнодержавної цільової соціальної програми протидії захворюванню на туберкульоз на 2012-2016 роки”.

65. Дайте характеристику основним положенням електробезпеки. Класифікація приміщень за ступенем небезпеки ураження електричним струмом. Вкажіть умови ураження людини електричним струмом. Безпечна експлуатація електроустановок: електрозахисні засоби і заходи.

66. Охарактеризуйте основи пожежної безпеки. Державний пожежний нагляд. Пожежна профілактика при проектуванні і експлуатації ЛПЗ та медичного обладнання. Дайте класифікацію вибухонебезпечних та пожежонебезпечних приміщень і зон.

67. Проведіть оцінку вогнестійкості сучасних будівельних конструкцій і матеріалів, що використовуються при будівництві і реконструкції лікувальних закладів.

68. Вкажіть основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту. Пожежна сигналізація. Засоби пожежогасіння.

69. Охарактеризуйте дії персоналу при виникненні пожежі. Як здійснюється забезпечення безпечної евакуації персоналу та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах? 70. Проведіть аналіз дій персоналу під час гасіння пожежі. Навчання правил пожежної безпеки працівників лікувально-профілактичних закладів.

14. Перелік практичних навичок

Дотримання принципів охорони праці дозволяє вирішити цілу низку проблем у закладах охорони здоров'я, зокрема захистити медичних працівників від дії шкідливих та небезпечних чинників виробничого середовища, зменшити збитки внаслідок втрати робочого часу тощо.

Набуті студентами знання та навички у майбутньому допоможуть їм грамотно та самостійно приймати рішення в кожній конкретній виробничій ситуації.

1. Застосовувати вимоги законодавчих та нормативних документів для впровадження методів та засобів системи охорони праці працюючих в медичних закладах.

2. Робити висновки про наявність впливу шкідливих та небезпечних виробничих факторів на організм медичних працівників.

3. Обґрунтовувати проведення профілактичних заходів у відповідності до основ чинного законодавства України.

4. Застосовувати основні форми організації та управління охороною праці медичних працівників.

5. Виявляти шкідливі та небезпечні фактори виробничого середовища на робочому місці медичних працівників та давати їм гігієнічну оцінку.

6. Давати оцінку організації робочого місця, меблів, медичного обладнання в ЛПЗ.

7. Прогнозувати можливість виникнення професійних, виробничо-обумовлених захворювань, нещасних випадків, аварійних ситуацій.

8. Оволодіти методикою розслідування та обліку нещасних випадків, аварій, професійних захворювань (отруєнь) у лікувально-профілактичних закладах.

9. Засвоїти порядок встановлення зв'язку професійного захворювання з умовами праці.

10. Проводити атестацію робочих місць за умовами праці за показниками важкості, напруженості, шкідливості і небезпечності виробничого процесу.

11. Обґрунтовувати та розробляти план заходів з оздоровлення умов праці медичних працівників і контролю їх ефективності.

12. Проводити контроль за дотриманням правил особистої гігієни і використання засобів індивідуального захисту медичних працівників.

13. Проводити розслідування та облік нещасних випадків, гострих та хронічних професійних захворювань, випадків травматизму в медичній галузі.

14. Організувати заходи протипожежної і електробезпеки.

15. Розробляти інструкції з охорони праці для медичних працівників.

16. Проводити навчання і перевірку знань з охорони праці.

17. Планувати заходи по дотриманню здорового способу життя, особистої гігієни та впроваджувати їх в практику охорони здоров'я.

18. Аналізувати й оцінювати небезпечні для життя, здоров'я і професійної діяльності ситуації та самостійно приймати рішення про вжиття термінових заходів.

19. Інтерпретувати основні закони гігієнічної науки та загальні закономірності зв'язку здоров'я з чинниками й умовами середовища життєдіяльності.

20. Вміти займатись медсестринським адмініструванням та приймати управлінські рішення, забезпечувати їх виконання підлеглими.

21. Вміти забезпечувати виконання наказів та постанов за підпорядкуванням.
22. Вміти підбирати медсестринські кадри, проводити аналіз та оцінку їх роботи.
23. Вміти вести затверджену медичну обліково-звітну документацію зі своєї ділянки роботи.
24. Брати участь у розробці посадових та робочих інструкцій медичних працівників.

15. Перелік інформаційних джерел

Перелік літератури:

1. Охорона праці в медичній галузі : навч.-метод. посіб. / О.П. Яворовський, М.І. Веремей, В.І. Зенкіна та ін. – К. : ВСВ “Медицина”, 2015. – 208с.
2. Охорона праці в лікувально-профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник / В.С. Тарасюк, Г.Б.Кучанська. – К. : ВСВ «Медицина», 2010. – 488 с.
3. Безпека життєдіяльності, основи охорони праці: навч. посіб. / О.П. Яворовський, В.М. Шевцова, В.І. Зенкіна та ін.; за заг. ред О.П. Яворовського. – К.: ВСВ “Медицина”, 2015. – 288с.
4. Безпека життєдіяльності, основи охорони праці: Навчально-методичний посібник/упор.:О.П.Яворовський,В.М.Шевцова,Г.А.Шкуркотаін.-Черкаси:видавець Чабаненко Ю.А., 2012. – 232 с.
5. Гігієна праці: Підручник /Ю.І. Кундієв, О.П. Яворовський, А.М. Шевченко та ін.; за ред. акад. НАН України, НАМН України, проф. Ю.І. Кундієва, чл-кор. НАМН України проф. О.П.Яворовського.- К.: ВСВ “Медицина”, 2011.-904с.
6. Гігієна та охорона праці медичних працівників. Навчальний посібник/ За ред. В.Ф. Москаленка, О.П. Яворовського. – К.: “Медицина”, 2009. – С.6-56.
7. Гігієна та охорона праці медичних працівників. Навчальний посібник /За ред. В.Ф.Москаленка, О.П.Яворовського. – К.: «Медицина», 2009. – 176 с.
8. Конституція України від 28.06.1996р.
9. Кодекс законів про працю України. Редакція від 28.11.2019 р.
10. Закон України “Про охорону праці” від14.10.92., закон діє у редакції від 21 листопада 2002 р.
11. Закон України “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення” № 4004-ХІІ від24.02.94.
12. Закон України “Про колективні договори та угоди” № 1874 від24.12.95. зі змінами внесеними із Законом №5458-VI від 16.10.2012 р.
13. Закон України “Про страхові тарифи на загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності” № 1423 від13.09.2000. Редакція від 01.01.2011 р.
- 14.Закон України “Про адміністративні правопорушення” № 8074-10 зі змінами від28.08.2018 р.
15. Основи законодавства України про охорону здоров’я № 2802-ХІІ від19.11.92. Чинна редакція від 15.07.20015 р.
16. Кодекс цивільного захисту України № 5403-VI від02.10.2012.
17. Закон України Про затвердження Загальнодержавної цільової соціальної програми протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2014-2018 роки № 1708-VII від20.10.2014.
18. Закон України “Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ” № 1972-ХІІ від12.12.1991.
19. Закони України “Про протидію захворюванню на туберкульоз” № 2586-III від05.07.2001.
20. Постанова Кабінету Міністрів України “Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві” № 1232 від 30 листопада 2011 року.
21. Постанова Кабінету Міністрів України №1662 від 08.11.2000 “Про затвердження

переліку професійних захворювань”.

21. Постанова Кабінету Міністрів України № 442 від 1.08.1992 “Про Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці”. Чинна редакція від 28.10.2016 р.

22. Постанова Кабінету Міністрів України № 559 від 23.05.2001 “Про затвердження переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов’язковим профілактичним медичним оглядам, порядку проведення цих оглядів та видачі особистих медичних книжок”.

23. Постанова КМ України № 955 від 05.11.2013 “Про затвердження нормативно-правових актів щодо захисту від зараження ВІЛ-інфекцією при виконанні професійних обов’язків”.

24. Постанова КМ України № 148 від 17.03.2015 “Про затвердження Порядку підтвердження зв’язку зараження ВІЛ-інфекцією з виконанням працівником своїх професійних обов’язків”.

25. Наказ МОЗ України №133 від 25.03.2003 “Про затвердження Переліку спеціалізованих лікувально-профілактичних закладів, які мають право встановлювати остаточний діагноз щодо професійних захворювань”.

26. Наказ МОЗ України №614 від 13.12.2004 “Про затвердження Порядку складання та вимоги до санітарно-гігієнічних характеристик умов праці”.

27. Наказ МОЗ України №246 від 21.05.2007 року “Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій” зі змінами та доповненнями внесеними наказом МОЗУ від 14.02. 2012 р.

Електронні ресурси

1. Мультимедійне забезпечення лекцій та семінарських занять.

2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (ст. 16). [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T141556.html.

3. Наказ МОН України від 05.12.18р. № 1344. «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 223 «Медсестринство» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/223-medsestrinstvo-bakalavr.pdf>.

4. Веб-сайт Чернівецької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Н. Івасюка. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.library.cv.ua/>

5. Веб-сайт обласної науково-медичної бібліотеки м. Чернівці. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.library.chnu.edu.ua/>

6. Веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

7. Веб-сайт Чернівецького медичного коледжу БДМУ. [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.medkol.cv.ua, www.MOODLE